

Infoblad 3.5

AFVALINZAMELING

Op dit infoblad vind je informatie over de volgende onderwerpen:

- [Afvalpreventie](#)
- [Afvalinzameling en afvoer](#)
- [Afvalscheiding](#)
- [De verschillende soorten afval](#)
- [Kosten](#)
- [Containers](#)
- [Zwerfafval](#)
- [Wettelijk kader](#)
- [Meer informatie](#)

Een van de zaken waar een beheerder van een kampeertrein mee te maken krijgt, is de afvoer van de grote hoeveelheid afval die kamperende gasten produceren. Naast een doelmatige afvoer van het afval is het belangrijk voortdurend alert te zijn op mogelijkheden om de stroom afval in te dammen. Niet alleen milieuaspecten maar ook de kosten spelen hierbij een belangrijke rol.

Afvalpreventie

Om te voorkomen dat er veel afval vrijkomt, is het goed actief de stroom afval proberen in te perken. Dit kan door de beheerders zelf gebeuren. Je kunt bijvoorbeeld letten op verpakkingsmateriaal bij producten die je aanschaft. Ook kampeerders kun je erop wijzen dat het goed is de hoeveelheid afval te beperken. In de kampeerregels kun je hier enkele bepalingen over opnemen. In het *Activiteitenbesluit* is aangegeven beheerders van een inrichting, waaronder Scoutingkampeerterrinen vallen, zelf verantwoordelijk zijn om de milieubelasting van het terrein zo laag mogelijk te houden (infoblad 3.12). In dit besluit staat dat je het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet voorkomen en beperken.

Afvalinzameling en afvoer

Iedere kampeerder produceert afval. De beheerder van het kampeertrein is verantwoordelijk voor een goede manier van afvoeren van het afval. Het afval moet op een georganiseerde manier het terrein weer verlaten, want geen beheerder zit erop te wachten aan het eind van het seizoen overal afval te vinden. In principe zal de leiding van het terrein zelf het afval inzamelen en afvoeren. Eventueel kun je ervoor kiezen de gasten in bepaalde periodes te vragen zelf het afval af te voeren. In het *Activiteitenbesluit* is aangegeven dat degene die een inrichting drijft verantwoordelijk is voor de naleving van de artikelen in het besluit. Er staat aangegeven dat afvalstoffen moeten worden gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd, tenzij dat redelijkerwijs niet geveerd kan worden. Het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente, kan nadere eisen stellen.

Inzameling op het terrein

Op grotere terreinen en terreinen die het hele jaar door kampeerders hebben, moet de mogelijkheid bestaan om afval op het terrein achter te laten. Je kunt kiezen voor een centrale of een decentrale inzameling van afval.

Het voordeel van centrale inzameling is dat de controle eenvoudiger is. Er is minder zichtvervuiling en de afvoer is eenvoudiger en goedkoper. Een nadeel is de afstand die mogelijk ontstaat tussen de kampeervelden en de inzamellocatie. Voor grotere terreinen kan het daarom handig zijn om voor een - gedeeltelijke - decentrale inzameling te kiezen.

Dit vergt echter meer inspanning van de staf. Voor het legen van containers moet het transportbedrijf op meer plaatsen containers halen of je moet de containers naar een centrale plaats brengen.

Bij de keuze van de locatie spelen het legen van de containers, de looproute van kampeerders en de mogelijkheid de afvalstraat in het landschap in te passen een rol. Een goede locatie is bijvoorbeeld bij de sanitaire voorzieningen of bij de centrale parkeerplaats.

Op kleinere terreinen en in het voor- en naseizoen kan het lonend zijn aan de gasten te vragen zelf het geproduceerde afval mee te nemen. Als het terrein niet volledig bezet is en gasten maar voor een weekend komen kamperen is dit uit kostenoverweging een reële optie. Het is namelijk duur om containers te huren en afval af te voeren. Door verminderd toezicht in deze periodes is het gevaar voor vandalisme ook groter.

Inpassing in het landschap

Je moet veel aandacht besteden aan de omgeving van de afvalinzamelplaats. Op grotere terreinen, waar veel afval vrijkomt en dus grotere containers nodig zijn, kun je een afvalstraat aanleggen. Het plaatsen van schermen of het aanplanten van struiken zorgt ervoor dat de afvalinzamelplaats niet te veel in het oog valt.

Voor de afvoer is het belangrijk dat vrachtwagens bij de containers kunnen komen, zonder (bos-)paden te vernielen. Ook moet je de locatie eenvoudig kunnen schoonmaken. Geef met duidelijke borden aan waar de verschillende soorten afval thuishoren. Zorg dat klein gevaarlijk afval niet binnen het bereik van jeugdleden komt. Neem in de werkljst van de kampeerstaf op dat ze dagelijks de locatie van de container controleren en zwerfvuil verwijderen.

Afsluiten van de voorziening

Op plaatsen waar het kampeerterrin vlak bij bebouwing ligt, er veel recreanten in het gebied komen of je de containers niet in het oog kunt houden, kan het raadzaam zijn de containers af te sluiten. Hierdoor voorkom je dat niet-kampeerders grofvuil en tuinafval in de containers van het terrein deponeren of dat de containers in de brand gestoken worden. Met de kamperende groepen kun je afspreken dat de container op bepaalde uren open is of dat ze de sleutel bij de kampeerstaf kunnen krijgen. Op deze manier kun je ook toezicht op het storten van afval door de groepen.

Afvalscheiding

Afval bestaat uit een groot aantal verschillende producten. Wettelijk gezien is het verplicht om afval gescheiden in te zamelen en af te voeren. Afhankelijk van de hoeveelheid afval die geproduceerd wordt, zijn beheerders van kampeerterrinen verplicht verschillende soorten afval te scheiden. In het *Activiteitenbesluit* staat dat afvalstoffen moeten worden gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd, tenzij dat redelijkerwijs niet gevegd kan worden. Bij een meerprijs van € 45,00 per ton wordt nog aangehouden dat de investering redelijk is. Over het algemeen zal scheiden van afval goedkoper zijn, dan het afvoeren van restafval. In onderstaand schema is aangegeven wanneer welke afvalstromen gescheiden gehouden moeten worden en welke waarden redelijk zijn. Als op jaarbasis de hoeveelheid per week lager is dan de aangegeven waarden, maar er op piekmomenten, bijvoorbeeld gedurende een periode in het hoogseizoen, wel meer geproduceerd wordt, gaat de wetgever er toch vanuit dat het redelijkerwijs mogelijk is.

Soort afval	Scheiden verplicht	Bijzonderheden
Gevaarlijke afvalstoffen (klein chemisch afval (kca))	Altijd	Afleveren bij de bij een kca-inzamelaar
Papier en karton	Altijd	Nat en vies papier en gelamineerd verpakkingsmateriaal hoeft niet gescheiden te worden en kan bij het restafval
Glas	Verplicht bij gemiddeld meer dan 30 kg per week	Overleg met inzamelaar of scheiden op kleur voordeliger uitpakt
Groente-, fruit- en tuinafval	Verplicht bij gemiddeld meer dan 200 kg per week	
Blik	Verplicht vanaf 2000 kg per jaar	

Bron: Informatieblad recreatie R03; Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil), 1998

Naast wettelijke regelgeving en het financiële aspect spelen natuurlijk ook het milieu en het educatieve aspect een grote rol. Scouting is tenslotte een groene vereniging en juist kampeerterrinen kunnen een belangrijke rol spelen in het overbrengen van de boodschap dat we zuinig om moeten gaan met onze omgeving. Het gescheiden inzamelen heeft echter alleen zin als ook de afvoer gescheiden plaatsvindt. Niets is zo frustrerend voor een gebruiker om te zien dat het gescheiden materiaal toch op een grote hoop verdwijnt.

Het scheiden van afval kan ook een onderwerp zijn van programma's die je op het terrein aanbiedt (infoblad 4.1).

De verschillende soorten afval

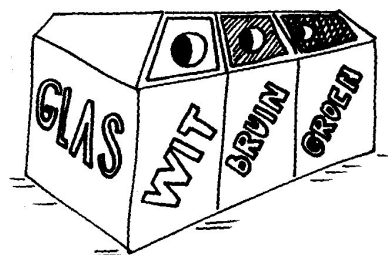
Glas

Bij meer dan 30 kg glas per week wordt het redelijk geacht dat je glas gescheiden inzamelt en afvoert. Ook op terreinen waar minder glas vrijkomt, is het goed om te voorkomen dat dit bij het restafval komt.

Je kunt de groepen vragen om zelf het glas naar de glasbak te brengen tijdens het inkopen van foerage. In de kampinformatie kun je aangeven waar de glasbakken zich bevinden. Ervaring op enkele terreinen leert dat dit door de week doorgaans niet voor problemen zorgt, maar dat op de dag van vertrek de groep vaak met een grote hoeveelheid glas blijft zitten die in de restafvalcontainer verdwijnt. Eventueel kun je hiervoor een minicontainer huren. De kampeerstaf kan dit glas ook apart houden en een of enkele keren per seizoen afvoeren.

Op terreinen waar veel glas vrijkomt, kan het lonend zijn in het hoogseizoen een glasbak te huren. De mogelijkheden en kosten lopen per bedrijf erg uiteen. Om geluidsoverlast te voorkomen kun je aangeven op welke tijden gasten gebruik kunnen maken van de glasbak. Ook bij de keuze van de locatie van de afvalstraat moet je hiermee rekening houden.

Beheerders van kampeerterrinen mogen in principe geen gebruik maken van de gemeentelijke glasbollen. Deze zijn voor huishoudelijk afval bedoeld. Afval van een kampeerterrin wordt gezien als bedrijfsafval.

Papier

Er bestaat een wettelijke verplichting om papier en karton gescheiden in te zamelen. Er is echter nog een argument. Kartonnen dozen nemen veel ruimte in. Door papier en karton apart in te zamelen, spaar je milieu en kosten. Over het algemeen zal de hoeveelheid

papier op kampeertreinen niet erg groot zijn. Papier en karton kun je op een centrale plaats (laten) verzamelen. De kampeerstaf kan dit op gezette tijden inleveren bij de gemeente of bij verenigingen die papier inzamelen.

Groente-, fruit- en tuinafval

Kies alleen voor het apart houden van gft-afval als je het regelmatig kunt (laten) afvoeren. Lukt dit niet elke week, dan is het vanuit hygiënisch oogpunt niet wenselijk gft apart in te zamelen. Afval mag je niet meer begraven. Dit geldt dus ook voor het gft-afval. Je kunt er wel voor kiezen om het op het terrein te composteren, maar dit vraagt veel inspanning van de kampeerstaf en kan zorgen voor stankoverlast. Ook is het belangrijk een adres voor de compost te hebben, omdat dit vaak te voedzaam is voor de natuurgebieden waar veel Scoutingkampeertreinen gevestigd zijn.

Snoeiafval kun je goed op het terrein gebruiken voor het maken van takkenrillen en afscheidingen. Groter hout kan blijven liggen om een rol te vervullen in het bos. Dit kunnen de kampeers ook gebruiken voor het maken van kook- en kampvuren.

Blik

Het is niet verplicht om blik apart in te zamelen. Dit moet pas bij zeer grote hoeveelheden gebeuren. Het terugwinnen van blik gebeurt in de afvalverwerkingsinstallaties door middel van grote magneten. Het scheiden van blik kan wel vanuit kostenoverwegingen interessant zijn. Blik neemt veel ruimte in en zorgt dus voor een groter volume van het restafval. Het moet echter wel mogelijk zijn het blik ook gescheiden aan te bieden aan de inzamelaar. Op veel plaatsen wordt blik niet meer apart ingezameld omdat het in de vuilverbranding op een eenvoudige manier verwijderd kan worden. Informeer in de gemeente wat er mogelijk is. Om te voorkomen dat blik veel ruimte inneemt, kan ook het plaatsen van een blikpers een uitkomst zijn. Dit kan een ruimtebesparing van 80% opleveren.

Batterijen

Batterijen horen niet bij het restafval thuis en moeten apart ingezameld worden. Gasten op kampeertreinen gebruiken veel batterijen en laten dus ook veel lege batterijen achter. Biedt op een centrale plaats, bijvoorbeeld bij de kampeerstaf of in de receptie de mogelijkheid voor gasten om batterijen achter te laten. Voer de batterijen af met het klein chemisch afval. De Stichting Batterijen (www.stibat.nl) werkt samen met de Recron aan een project voor inzameling van lege batterijen. Bij deze stichting is een inzamelton verkrijgbaar en de batterijen worden gratis opgehaald.

As

As dat achterblijft na het stoken, moet je afvoeren. Let er echter op dat de as goed afgekoeld en niet vervuild is. Voorkom dat gasten het vuur doven met zand. Raad ze aan een half uur voor het einde van het kampvuur te stoppen met het stoken van groot hout. Op deze manier brandt het meeste materiaal op, waardoor er niet veel afgevoerd hoeft te worden.

Restafval

Materiaal dat niet gescheiden kan worden, hoort bij het restafval. Dit zal nog een groot deel van de afvalstroom van het kampeertrein uitmaken.

Themamateriaal

Om de hoeveelheid afval te beperken, kiezen beheerders van sommige terreinen ervoor om de kamperende groepen te verplichten afgedankt themamateriaal zelf mee naar huis te nemen. Geef dit duidelijk aan en noem het nogmaals tijdens het teamleidersoverleg.

Kosten en hoeveelheid

Voor de afvalinzameling kun je zelf containers aanschaffen of huren. Op terreinen waar maar een deel van het jaar gekampeerd wordt, is het vaak aantrekkelijker om systemen te huren. De kosten voor afvalverwijdering bestaan uit een aantal verschillende delen. Transporteurs splitsen de kosten in huur- en legingskosten. Dit laatste is soms inclusief en soms exclusief transportkosten. In veel gevallen kun je kiezen uit leging op afroep of met een afgesproken regelmaat. Bij leging op afroep voorkom je overbodige legingen. Een deel van de transportkosten wordt vaak berekend per kilo afval, waarbij de tarieven per afvalsoort kunnen verschillen. Het is mogelijk dat er boeteclausules zijn bij de aanwezigheid van bijvoorbeeld glas in het restafval. Het is goed om bij het opvragen van offertes met al deze verschillen rekening te houden en een aantal bedrijven met elkaar te vergelijken. Over het algemeen is het aantrekkelijk ervoor de zorgen de container zo vol mogelijk te maken voordat leging plaatsvindt. De kiloprijs kan hoger uitvallen, maar er hoeft minder vaak geleegd te worden, waardoor je minder transport- en legingskosten betaalt. Het regelmatig aanstampen van de inhoud van de container (met een schep en laarzen) voorkomt dat de post voor afvalverwerking hoog oploopt.

Als richtlijn voor de hoeveelheid afval die op een kampeerterrin vrijkomt kun je uitgaan van **xxx** kilo per groep bij een zomerkampweek. Afvalinzameling en -afvoer is duur. Op veel terreinen bestaat bijna 10% van de overnachtingprijs uit de afvoer van afval. Om de gasten bewust te maken van de kosten kun je deze gespecificeerd op de rekening aangeven, bijvoorbeeld onder de naam ecotaks. Ook tijdens het teamleidersoverleg kun je aandacht aan afvalinzameling besteden (infoblad 5.9). Voorkom echter dat gasten 'bezuinigen' op hun overnachtingprijs door aan te geven zelf het afval dan wel mee te nemen.

Containers

Voor de inzameling van afval is een groot aantal systemen mogelijk. De belangrijkste zijn:

Minicontainers

Minicontainers zijn verkrijgbaar in verschillende groottes (120 tot 360 liter) en in verschillende kleuren voor de diverse soorten afval. De containers zijn afsluitbaar, zijn licht en gemakkelijk verplaatsbaar, maar niet gemakkelijk schoon te houden. Voor de minicontainers zijn rekken verkrijgbaar om ze op een vaste plaats te verankeren. Containers kun je huren of kopen. Vooral bij een beperkte hoeveelheid gescheiden afval kunnen minicontainers een goed alternatief zijn voor een grote glas- of papierbak.

Rolcontainers

Rolcontainers zijn verkrijgbaar met een inhoud van 500 tot 5000 l. Ze zijn afsluitbaar en goed te verplaatsen. Kleinere rolcontainers zijn verkrijgbaar in kunststof en staal, grotere alleen in staal. Het nadeel van de laatste is het gewicht. Bovendien is het deksel moeilijker te openen. Kunststof containers zijn verkrijgbaar in groen of blauw, stalen exemplaren over het algemeen alleen in grijs. Het is belangrijk vóór het kopen van een rolcontainer te overleggen met een transporteur of het opnamesysteem van zijn vuilniswagen hierop aansluit. Bij het huren van een container speelt dit geen rol.

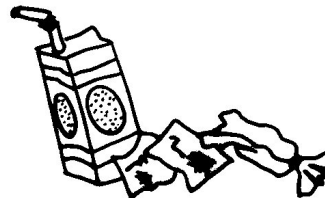
Afzetcontainer of vaste container

Afzetcontainers hebben een inhoud van 6 tot 40 m³, vaste containers een inhoud van ½ tot 3 m³. Afzetcontainers worden meegenomen op een containervrachtwagen terwijl vaste

containers op de standplaats worden geleegd. Kies voor een gesloten container, zodat het afval niet nat kan worden, waardoor het gewicht toeneemt. Het voordeel van een grote container is de lagere frequentie van het legen, waardoor je op de transport- en legingskosten kunt bezuinigen. De grote inwerpopening maakt controle moeilijker. Gasten kunnen van alles in de container kwijt. Door zijn grootte valt de container erg op.

Zwerfvuil

Een doorn in het oog van menig terreinbeheerder is het zwerfvuil. Een manier om zwerfvuil te voorkomen, is het plaatsen van afvalbakken op een aantal strategische plaatsen. Denk er aan dat je deze bakken ook regelmatig moet legen. Bij de verkoop in de winkel van het kampeerterrin kun je ook rekening houden met de zwerfvuilproblematiek van verpakkingsmateriaal. Verpakt ijs, snoep in papiertjes of blikjes kunnen allemaal een bron van zwerfvuil zijn. Informatie over zwerfafval is onder andere te vinden op de website van stichting [Nederland Schoon](http://www.nederlandschoon.nl).

Geef de groepen aan dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor het schoonhouden van hun eigen terrein. Daarnaast kun je aangeven dat groepen ook de paden die naar hun kampeerveld leiden moeten schoonhouden. De groep die de sanitaire voorzieningen schoon moet houden, ruimt direct het rondzwerfend afval rond deze voorziening op.

Wettelijk kader

In het *Activiteitenbesluit* is aangegeven dat degene die een inrichting drijft, verantwoordelijk is voor de naleving van de artikelen in het besluit. Bij afvalverwerking moet je het ontstaan van afval zoveel mogelijk voorkomen en beperken. Daarnaast staat aangegeven dat afvalstoffen moeten worden gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd, tenzij dat redelijkerwijs niet gevegd kan worden. Het bevoegd gezag, in dit geval de gemeente, kan nadere eisen stellen.

Meer informatie

- Informatiecentrum Milieuvergunningen www.infomil.nl
- *Activiteitenbesluit* www.wetten.overheid.nl
- Europese afvalstoffenlijst (Eural) www.vrom.nl
- Glas www.glasbak.nl, www.skglas.nl
- Papier - Informatiecentrum Papier en karton www.papierinfo.nl
- Blik - Stichting Kringloop Blik www.kringloopblik.nl
- Batterijen - Stichting Batterijen www.stibat.nl
- Zwerfafval – Nederland Schoon www.nederlandschoon.nl
- Milieu informatie www.milieucentraal.nl
- Afvalbeleid www.infomil.nl/milieuwinst

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.